

คำถามแบบตอบรับ - ปฏิเสธ ในภาษากรุงเทพฯ และภาษาอุตรธานี
การเปรียบเทียบด้านความหมายและรูป

ว่าที่ ร.ค.วัชระ โทธีสรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-780-3

011617

i 17252763

YES - NO QUESTIONS IN BANGKOK AND UDON THANI DIALECTS:

A COMPARISON OF MEANING AND FORM

Res Sec Lieutenant Watchara Phothisorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ ในภาษากรุงเทพฯ และภาษาอุตรธานี
	การเปรียบเทียบด้านความหมายและรูป
ชื่อนิลิต	ว่าที่ ร.ศ.วัชระ โปธิสรณ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์
ภาควิชา	ภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา	2528

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์และ เปรียบ เทียบคุณลักษณะความคล้ายคลึง และความแตกต่างกันของประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ ในภาษากรุงเทพฯ และภาษาอุตรธานี ทั้งในด้านรูปและความหมาย โดยใช้วิธีการของทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตแปรรูปในการศึกษาเรื่องรูป และใช้การวิเคราะห์ความหมายย่อย ในการศึกษาเรื่องความหมาย

ผลการศึกษารายกฏว่า ในด้านรูปภาษากรุงเทพฯ และภาษาอุตรธานี มีโครงสร้างผิวและ โครงสร้างลึกของประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ ใน 4 พวกใหญ่เหมือนกัน ต่างกันเพียงชนิด เดียว คือ คำถามที่มีส่วนท้าย หรือเปล่า ซึ่งปรากฏเฉพาะในภาษากรุงเทพฯ และมีความแตกต่าง กันปลีกย่อย คือ จำนวนส่วนท้ายคำถามที่เป็นคำลงท้ายคำถามในภาษากรุงเทพฯ มีน้อยกว่าในภาษา อุตรธานี โดยในภาษากรุงเทพฯ มี 2 หน่วย ได้แก่ ไหม กับ หรือ ในขณะที่ภาษาอุตรธานีมี 4 หน่วย ได้แก่ bɔ̀ɔ̀, bɔ̀ɔ̀, tɨi และ waa ซึ่งทำให้ส่วนท้ายคำถามชนิดอื่นมีจำนวนไม่เท่ากันตามไปด้วย

ในด้านความหมายปรากฏว่ามีเกณฑ์ทางความหมาย 6 เกณฑ์ที่สามารถใช้จำแนกประเภท คำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ได้ มีเกณฑ์ $\left[\begin{smallmatrix} + \\ - \end{smallmatrix} \right]$ เป็นกลาง] เท่านั้นที่สามารถ ใช้จำแนกคำถามได้เฉพาะในภาษากรุงเทพฯ และเกณฑ์ $\left[\begin{smallmatrix} + \\ - \end{smallmatrix} \right]$ สนใจมาก] เท่านั้นที่สามารถใช้จำแนก คำถามได้เฉพาะในภาษาอุตรธานี

Thesis Title Yes-No Questions in Bangkok and Udon Thani Dialects :
 A Comparison of Meaning and Form

Name Reserve Second Lieutenant Watchara Phothisorn

Thesis Advisor Assistant Professor Peansiri Vongvipanond, Ph.D.

Department Linguistics

Academic Year 1985

ABSTRACT

This is an analytical and comparative study of Yes-No Questions in the Bangkok and the Udon Thani Thai Dialects, dealing with both form and meaning. The Generative Transformational Approach is adopted for the analysis of form while the semantic componential analysis is adopted for the study of meaning.

The study reveals that both dialects have a similar structural system of four types of Yes-No Question, at the deep as well as at the surface level. The only differences are the question of the ruru plaaw type, which exists only in the Bangkok dialect, and the number of question particles. There are only two in the Bangkok Thai: ruru and maj, while there are four in the Udon Thani Thai bōō, bōō, tii and waa, which leads also to the discrepancy in the number of other types of question constituent.

For the study of meaning, six major semantic features can be mutually used to differentiate Yes-No Questions in both dialects. One minor feature, $\left[\begin{smallmatrix} + \\ - \end{smallmatrix} \text{neutral} \right]$, can be used only in the Bangkok Thai while another feature, $\left[\begin{smallmatrix} + \\ - \end{smallmatrix} \text{attentive} \right]$, can be used only in the Udon thani Thai.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผศ.ดร.ประภากร ผู้ให้ความอนุเคราะห์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งสำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความรู้ของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียรศิริ วงศ์วิภาานนท์ ที่ได้เอาใจใส่ ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้ความช่วยเหลืออื่น ด้วยเมตตาจิต เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทย์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบระบบหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาอุรธานี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อื่น ๆ และผู้บอกภาษาทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

วัชรระ โทธิสรณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 จุดมุ่งหมายในการวิจัย	2
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	2
1.5 ผู้บอกภาษา	3
1.5.1 ผู้บอกภาษาหลัก	3
1.5.2 ผู้บอกภาษาทดสอบ	3
1.5.3 วิธีการเก็บ และทดสอบข้อมูล	4
1.5.4 ทฤษฎีสำคัญที่ใช้วิเคราะห์	4
1.6 ความจำเป็นที่จะต้องมีการวิจัยนี้	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.8 ขั้นตอนวิธีการค้นคว้าและวิจัย	5
1.9 ทบทวนวรรณกรรม	5
2. เปรียบเทียบรูปคำถามแบบตอบรับ-ปฏิบัติ ในทั้งสองภาษา	29
2.1 ส่วนท้ายคำถาม	29
2.1.1 ส่วนท้ายคำถามที่เป็นหน่วยเดียว	29
2.1.2 ส่วนท้ายคำถามที่มีส่วนประกอบ 2 ส่วน	31
2.1.3 ส่วนท้ายคำถามที่มีส่วนประกอบ 3 ส่วน	36

2.2	ลักษณะการ เกิดร่วม ของส่วนท้ายคำถามกับ เนื้อความส่วนต้น ในประโยค.....	39
2.3	ลักษณะโครงสร้างลึกของประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ ทั้งสองภาษา	41
3.	เปรียบเทียบลักษณะทางความหมายของคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ ทั้งสองภาษา	54
	เกณฑ์ที่ 1 ความ เชื่อดั้ง เดิมของผู้พูด เข้ามามีบทบาท ในการถาม .	54
	เกณฑ์ที่ 2 การที่ผู้พูดมีข้อมูลที่ได้รับใหม่	57
	เกณฑ์ที่ 3 ความ เชื่อดั้ง เดิมกับข้อมูลที่ได้รับใหม่ของผู้พูดขัด- แย้งกัน	60
	เกณฑ์ที่ 4 การที่ผู้พูดทดสอบความ เชื่อดั้ง เดิมโดยนำมา เป็น เนื้อความส่วนต้น	62
	เกณฑ์ที่ 5 คำถามแสดงลักษณะ เป็นทางการ	66
	เกณฑ์ที่ 6 การที่ผู้พูดมีแนวโน้มที่จะ เชื้อข้อมูลที่ได้รับใหม่	70
	เกณฑ์ที่ 7 การที่ผู้พูดใช้แสดงความเป็นกลาง ไม่คาดหวังว่า คำตอบจะ เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง	73
	เกณฑ์ที่ 8 การที่ผู้พูดแสดงความสนใจใน เรื่องที่ถามมากกว่า ปกติ	76
	สรุป เกณฑ์ทางความหมายที่นำมา ใช้จำแนก ให้เห็นความแตกต่าง ของคำถามในทั้งสองภาษา	81
	สรุปอรรถลักษณะของประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้าย คำถามชนิดต่าง ๆ ในทั้งสองภาษา	82
4.	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
	4.1 สรุปการวิจัย	91
	4.2 อภิปรายผล	92
	4.3 ข้อเสนอแนะ	93
	บรรณานุกรม	95
	ประวัติผู้เขียน	98

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สรุปรูปเปรียบเทียบโครงสร้างของส่วนท้ายคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ ทั้งสองภาษา	38
ตารางที่ 2 สรุปรูปเปรียบเทียบลักษณะการเกิดร่วมของส่วนท้ายคำถามกับเนื้อความ ส่วนต้นในประโยค	40
ตารางที่ 3 วิเคราะห์อรรถลักษณะคำถามในภาษากรุงเทพฯ โดยละเอียด.....	89
ตารางที่ 4 วิเคราะห์อรรถลักษณะคำถามในภาษาอุตรธานีโดยละเอียด	90

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 1	57
แผนภูมิที่ 2 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 2	59
แผนภูมิที่ 3 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 3	62
แผนภูมิที่ 4 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 4	65
แผนภูมิที่ 5 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 5	69
แผนภูมิที่ 6 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 6	72
แผนภูมิที่ 7 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 7	75
แผนภูมิที่ 8 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ 8	79
แผนภูมิที่ 9 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ แสดงเกณฑ์ที่ 1-6 ให้เห็นว่ามียุทธวิธีในทั้งสองภาษา	85
แผนภูมิที่ 10 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ในภาษารุงเทพฯ	86
แผนภูมิที่ 11 การแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้ายคำถามชนิดต่าง ๆ ในภาษาอุครธานี	87
แผนภูมิที่ 12 เปรียบเทียบการแบ่งประเภทคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีส่วนท้าย คำถามชนิดต่าง ๆ ในภาษารุงเทพฯและอุครธานี ตามเกณฑ์ทาง ความหมาย	88